

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 13. decembar 2021.godine

RTS- Kon: Pretpostavlja se da buster doza štiti od omikrona, biće lakše sledeće godine

RTS- Srce trpi zbog kovida, dr Stojanov objašnjava koji simptomi ukazuju da treba da se javite kardiologu

BLIC- TAMO GDE JE VAKCINACIJA SLABA, VIRUS LAKO MUTIRA Dr Todorović objasnio zašto je omikron soj nastao baš u Južnoj Africi

B92- Molnupiravir i pakslovid uskoro u Srbiji: Preporučeni samo za određene pacijente

RTV- Popović: Srbija proizvela dva miliona doza vakcine Sputnjik V

DANAS- U GAK „Narodni front“ bilo 136 kovid porođaja, sa teškom slikom bilo 6,6 odsto trudnica

Kon: Pretpostavlja se da buster doza štiti od omikrona, biće lakše sledeće godine

Epidemiolog dr Predrag Kon kaže za RTS da se pretpostavlja da će buster doza vakcine protiv koronavirusa štiti i od omikron soja. Očekuje da će uskoro broj novozaraženih pasti na ispod 1.000 i poručuje da će biti lakše sledeće godine.

Član Kriznog štaba, epidemiolog dr Predrag Kon, kaže da se situacija u Srbiji poboljšava i da krajem sledeće nedelje može da se očekuje da broj novozaraženih padne ispod 1.000.

Navodi da je najznačajnije što je situacija u školama stabilna, kao i da jedino brine činjenica da se omikron varijanta koronavirusa sve više otkriva.

"Omicron pokazuje veliki potencijal, ali se to oboljenje dosad nije pokazalo kao invazivno", naveo je Kon, napomenuvši da je to, ipak, sve teoretisanje jer stvarnih pokazatelja još nemamo.

Podseća da su uvedene posebne mere za građane koji dolaze iz zemalja u kojima je omikron soj u transmisiji. Oni se na aerodromu testiraju, posle čega idu u karantin, da bi nakon nedelju dana opet bili testirani i bili u karantinu dve nedelje do negativnog nalaza.

Kon podseća da se očekuje veliki upliv stanovništva iz dijaspora za novogodišnje i božićne praznike. Neki će doći i iz zemalja u kojima je epidemiološka situacija gora nego kod nas.

Stav medicinskog dela Kriznog štaba je i dalje da bi kovid propusnica trebalo da važi 24 sata.

"Propusnica je najpovoljnije rešenje i omogućuje kontrolu situacije na skijalištima i u svim drugim prostorima, osim prodavnica hrane, goriva i lekova, gde se s maskom ulazi. Postoji, međutim, i stav "što

dirati nešto što se vidi da funkcioniše". Imaćemo konsultacije, a očekujem i sednicu kriznog štaba pre značajnijih događaja", rekao je Kon.

Nedovoljno vakcinisanih

Srbija ima 58 odsto vakcinisanih, a trideset odsto građana primilo je i buster dozu.

"Buster doza je posebno značajna i naša zemlja ju je proaktivno uvela i to jako dobro. Ona dovodi do naglog povećanja zaštite koja će, pretpostavlja se, uspešno štititi i od omikrona", rekao je Kon.

Problem je, međutim, što nikako da se dostigne željeni obuhvat. "Lestvicu smo podigli na 80 odsto, a nismo ni 60 odsto vakcinisanih dostigli", rekao je epidemiolog.

Ističe da je u Beogradu, u nekim sredinama situacija sa vakcinacijom mnogo bolja. Na opštini Stari grad je vakcinisano i 19 odsto mladih, uzrasta do 17 godina. S druge strane, u pojedinim prigradskim opštinama taj procenat je između jedan i dva.

"Ne treba da budemo loši đaci. Letos smo mogli da dostignemo kolektivni imunitet. Opet imamo tu situaciju, a motivacija se smanjuje. Vreme je za razgovore, objašnjavanje zašto je bitno. Izaći ćemo iz ovoga mnogo lakše ako se vakcinišemo", rekao je Kon.

Optimizam za kraj godine

Dr Predrag Kon je optimističan kada je u pitanju dalji tok pandemije i ono što nas čeka u 2022.

"Biće lakše sledeće godine, što ne znači da neće biti kovida 19. On ima snagu da se menja, ali neće biti ista bolest, već sada je to jasno sa pojavom omikrona, ali će ostati masovnost, naročito među nevakcinisanimima i pitanje je koliko će prirodni imunitet da štiti", zaključio je Kon.

Srce trpi zbog kovida, dr Stojanov objašnjava koji simptomi ukazuju da treba da se javite kardiologu

Doktorka Vesna Stojanov, kardiolog i predsednica Udruženja za hipertenziju Srbije, kaže za RTS da su zamaranje, nemogućnost obavljanja fizičkih aktivnosti koje ste ranije mogli, nelagodnost u grudima, kratak dah, poremećaj ritma, kada osetite da zatreperi srce – simptomi koji ukazuju da treba da se javite kardiologu nakon preležanog kovida 19.

Svetska istraživanja pokazuju da je broj ljudi koji imaju dugoročne posledice nakon preležanog kovida 19 značajan, više od 80 odsto ljudi ima makar jedan preostali simptom šest meseci kasnije.

Doktorka Vesna Stojanov, kardiolog i predsednica Udruženja za hipertenziju Srbije, rekla je u Jutarnjem programu da posle kovida 19 nešto ubrzanije dolazi do zapaljenja i razvoja procesa arteroskleroze.

"Međutim, ako pogledamo strukturu pacijenata koji najčešće obolevaju od kovid infekcije sa određenim komplikacijama, to su upravo kardiovaskularni bolesnici, to je starija populacija sa već pridruženim kardiovaskularnim bolestima i onda su komplikacije u kasnijem periodu mnogo češće", objašnjava Stojanov.

Takvi pacijenti, kako je dodala, imaju mnogo viši krvni pritisak, čest poremećaj krvnog ritma.

"I mladi ljudi, koji nisu znali da imaju neke bolesti i smatraju se apsolutno zdravima, nakon preležane kovid infekcije imaju taj kratak dah, imaju zamaranje, osećaj pritiska, nelagode u grudima i dolaze kod kardiologa. Kod njih nalazimo ili poremećaj ritma u vidu ubrzanog srčanog rada ili su u pitanju neke ekstra sistole", navodi doktorka.

Kod mladih su, kaže, česte i upale srčanog mišića, miokardite.

Kaže da se povećava i broj prvih pregleda i broj kontrolnih pregleda posle preležanog kovida 19.

Simptomi zbog kojih se treba javiti lekaru

Upitana koji simptomi ukazuju da treba da se javimo kardiologu nakon preležanog kovida, dr Stojanov navodi da su to zamaranje, nemogućnost da se obave one fizičke aktivnosti koje ste do sada mogli, nelagodnost u grudima, kratak dah, poremećaj ritma, kada osetite da zatreperi srce.

"To su već u neki razlozi zbog kojih treba da se javi lekaru", ističe dr Stojanov.

Neki ljudi se posle kovida ne oporave iako uzimaju terapiju, vitamine, odmaraju se.

Vesna Stojanov objašnjava da to zavisi od imunološkog sistema, pridruženih bolesti, a kardiovaskularne bolesti su često udružene.

"U koliko imamo pacijente koji su pod stresom, takođe je oporavak teži", dodaje doktorica.

Napominje da je nakon kovid infekcije oporavak dug, preporučuje se postepeno uvođenje aktivnosti, ali se dogodi da pacijent kreće odmah da radi sve što je radio i pre infekcije.

"Pacijenti kreću odmah da obavljaju sve svoje aktivnosti i to je razlog, jer jednostavno ne može organizam da se na adekvatan način prilagodi svim tim novim obavezama. Kovid infekcija dovodi do toga da i kardiovaskularni sistem dosta trpi", zaključuje Vesna Stojanov.

TAMO GDE JE VAKCINACIJA SLABA, VIRUS LAKO MUTIRA Dr Todorović objasnio zašto je omikron soj nastao baš u Južnoj Africi

Korona virus neprekidno mutira, za samo dve godine imali smo čak šest registrovanih sojeva, alfa, beta gama, delta, delta plus, a sada je tu i najnoviji omikron. Kako su naučnici ranije objašnjavali, korona

virusi skupljaju mutacije relativno sporo u odnosu na druge viruse, ali nažalost, svaki put kada se dogodi mutacija, imamo susret sa sve zaraznijim sojem.

Primeru radi, grip može da "reasortira" svoj genom između sojeva, i da tako zaobiđe otpornost svake godine, korona virusima je, bar tako kažu naučnici, to mnogo teže. Novi mutanti, za sada, nisu uspevali da zaobiđu otpornost prema vakcinama, i u ovom momentu niko ne može reći precizno o čemu se radi, te osim najava farmaceutskih kuća da su spremne za modifikaciju već postojećih vakcina, drugi odgovor nemamo. Zato apeluju stručnjaci, potrebno je vakcinisati se u što većem obimu, kako bismo onemogućili virusu da mutira i daje nove sojeve.

Epidemiolog i član Kriznog štaba prof.dr Branislav Todorović, objasnio je za „Blic“ da se mutacije dešavaju svakako, ali da su pravo iznenađenje upravo ove koje se događaju u humanoj populaciji. Infekcija izazvana virusom Kovid-19 "iznedrila" je nekoliko sojeva, ali osvrnimo se na poslednju soj, omikron, koji se nije slučajno razvio u Južnoj Africi, zemlji gde je stopa vakcinacija nešto veća od 20 odsto.

Pojavio se manjak vakcina na svetskom tržištu, DA LI ĆE SRBIJA IMATI PROBLEM? Postoji najmanje dva razloga zašto ne moramo da brinemo!

-Tamo gde je procenat vakcinacije nizak, to su mesta gde se virus održava. On tamo pronalazi osetljivu humanu populaciju i opstaje. S druge strane, tamo gde je veći procenat vakcinisanih, virus ima problem da pronađe osetljive osobe kod kojih bi se održao. Dakle, poruka je vrlo jasna, vakcinacija nam je neophodna a vakcine imamo, objašnjava profesor Todorović.

Po svemu sudeći, za prelazak mutanta sa životinje na čoveka potrebno je vreme, čak i po nekoliko godina, s druge strane mutacije koje se odvijaju u humanoj populaciji mnogo su brže, što nam daje kao rezultat iz dosadašnjih sojeva, Primeru radi, delta soj za razliku od prvobitnog dao je višestruku brzinu kada je prenos u pitanju, te je jedna osoba mogla da zarazi i do 9 ili 10 osoba.

-I dalje smatramo da je za prelazak mutanta sa životinje na humanu populaciju potrebno vreme, to potvrđuju svi naučnici. Ali u humanoj populaciji, ove mutacije jesu iznenađenje, izjavio je Todorović.

Omikron stigao u komšiluk

Soj koji izaziva najveću pažnju je omikron, koji se širi i svetom i Evropom, a stigao nam je i do susedne Hrvatske, Rumunije, Crne Gore. Ipak, iako nam je i delta plus soj pretio, nismo ga otkrili, ali što nam ne garantuje da ćemo izbeći i omikron.

Omikron je manje opasan od delta soja korona virusa, tvrdi dr Entoni Fauči. On se poziva na prve izveštaje o novom soju i kaže da su oni važni naučnicima pre nego što donesu zaključak. Da li ovi rezultati daju razlog za optimizam i da li je novi soj stigao u Srbiju, odgovor je pokušao da da dr Mirsad Đerlek, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja.

- Nalazimo se u „obruč“u, jer je omikron registrovan u Rumuniji, Hrvatskoj i Crnoj Gori. Korona nas stalno iznenađuje i moramo biti spremni za najgori scenario. Ni delta soj u početku nije davao tešku

kliničku sliku. Niko sa sigurnošću ne može kazati šta će se dešavati u narednim mesecima. Trenutno imamo i dalje više od 1.000 obolelih od korone dnevno, i to je ozbiljna brojka koja ukazuje na to da nema mesta opuštanju – rekao je dr Đerlek u „Uranku“.

I dalje je na delu ozbiljna borba i naš zdravstveni sistem spreman je da u toj borbi istraje, dodaje on.

-Kod mene provejava optimizam da će 2022. biti mnogo povoljnija godina, jer se nadam da će i ova kao i sve druge pandemije oslabiti nakon dve godine. I naučnici se trude da nam budu dostupne efikasne vakcine i inovativni lekovi. Inovativni lekovi će biti prekretnica u borbi sa virusom korona. Nama do kraja decembra stiže 10.000 doza „molnupiravir“ leka kompanije „Merk“, kao i „Fajzerov“ lek, rekao je Đerlek.

Trenutna epidemiološka situacija pokazuje, da broj novozaraženih, ali i preminulih pada, ipak, to ne znači da je vreme za opuštanje, jer novi talas možda može da usledi ako nam se pojavi novi soj.

-Novi talas, možda možemo očekivati sa omikronom. S druge strane ako se vakcinacija bude povećala, onda će uspeti da smanjimo opasnost, izjavio je profesor Todorović za „Blic“ pre nekoliko dana.

Opasnost od virusa i mutacija uvek postoji

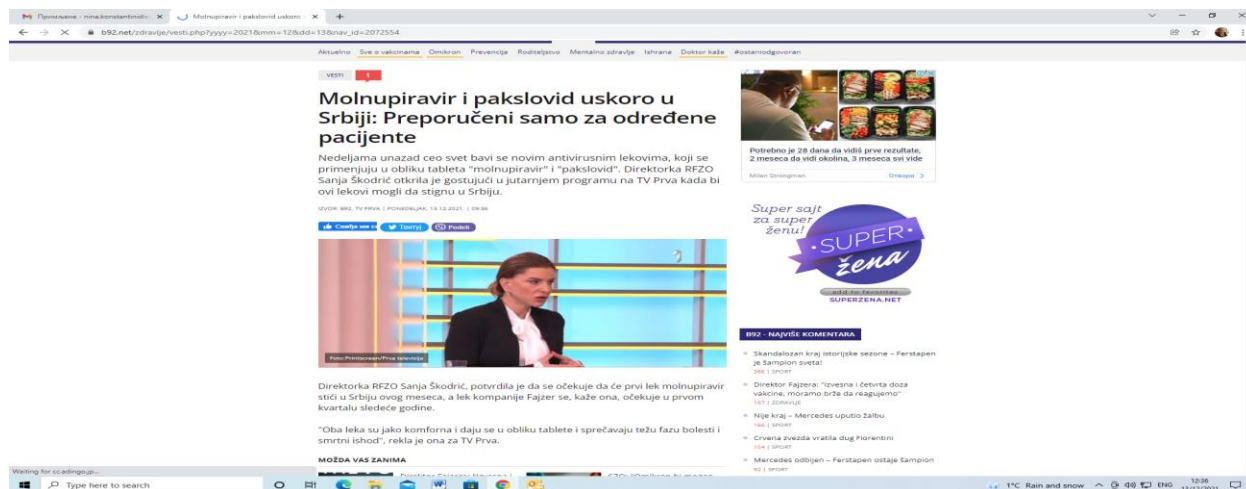
Godine 2003. SARS-1 korona virus pretio je da priredi nešto slično kao sada Covid-19, ali je zaustavljen i iskorenjen herojskim naporom virologa i lekara Karla Urbanija. Dakle, umesto što stalno govorimo o teorijama zavere, treba da shvatimo da se ovo zaista dešava i da se može dogoditi u svakom momentu i u budućnosti.

Da buduće pandemije mogu biti smrtonosnije od trenutne kovid krize, upozorila je Sara Gilbert, profesorka Univerziteta Oksford i jedan od kreatora vakcine Oksford/AstraZeneka.

- Ovo neće biti poslednji put da virus preti našim životima. Istina je da bi sledeći mogao biti gori. Mogao bi biti zarazniji, smrtonosniji, ili i jedno i drugo - izjavila je Gilbert.

Kako je dodala, potrebno je više sredstava za povećanje spremnosti na pandemiju, i kako se ne bi izgubili rezultati ostvareni do sada.

- Napredak koji smo napravili i znanje koje smo stekli ne smeju biti izgubljeni - izjavila je Gilbert.

Molnupiravir i pakslovid uskoro u Srbiji: Preporučeni samo za određene pacijente

Nedeljama unazad ceo svet bavi se novim antivirusnim lekovima, koji se primenjuju u obliku tableta "molnupiravir" i "pakslovid". Direktorka RFZO Sanja Škodrić otkrila je gostujući u jutarnjem programu na TV Prva kada bi ovi lekovi mogli da stignu u Srbiju.

Direktorka RFZO Sanja Škodrić, potvrdila je da se očekuje da će prvi lek molnupiravir stići u Srbiju ovog meseca, a lek kompanije Fajzer se, kaže ona, očekuje u prvom kvartalu sledeće godine.

"Oba leka su jako komforna i daju se u obliku tablete i sprečavaju težu fazu bolesti i smrtni ishod", rekla je ona za TV Prva.

Napominje da su lekovi za nehospitalizovane pacijente, kao i da se daju samo osobama koje su starije od 18 godina, pozitivne na kovid i imaju određene faktore rizika.

Ti faktori su, kaže ona, gojaznost, kardiovaskularna oboljenja, maligne bolesti, stari pacijenti ili neko drugo hronično oboljenje.

"Jako je bitan dan pozitivnosti, bitno je primeniti lek u prvih pet dana bolesti, jer nakon pet do sedam dana nema efekta. Čak postoje i neke studije koje su dokazale da su nakon tog perioda lekovi kontraproduktivni", dodala je Škodrićeva.

Ističe da lekovi nisu primenjivi za osobe ispod 18 godina, trudnice i doilje.

"Količine lekova su potvrđene, potpisan je ugovor za početne količine od 50.000, što će se isporučivati sukcesivno, po 12.000 u prvom nabavci, a kasnije i ostalo", istakla je ona.

Popović: Srbija proizvela dva miliona doza vakcine Sputnik V

BEOGRAD - Ministar zadužen za inovacije i tehnološki razvoj u Vladi Srbije Nenad Popović izjavio je danas da je Srbija proizvela oko dva miliona doza vakcine Sputnik V.

Popović je za agenciju TASS rekao da je na Institutu Torlak do sada proizvedeno oko dva miliona doza Sputnjika V i da se očekuje da će u narednom periodu biti proizvedeno najmanje četiri miliona doza.

"Srbija je postala prva zemlja u svetu koja je počela da proizvodi Sputnik V izvan Rusije, a to je rezultat dogovora između predsednika dve zemlje Aleksandra Vučića i Vladimira Putina. Srpski narod je zahvalan Rusiji i predsedniku Putinu na tome", istakao je Popović.

Prema rečima Popovića, većina građana Srbije je izabrala upravo rusku vakcinu.

"Građani Srbije imaju veliko poverenje u vakcinu Sputnik V. Veruju u njenu visoku bezbednost i efikasnost, zato se najveći broj ljudi u Srbiji odlučio da se opredeli baš za tu vakcinu", rekao je Popović.

Prema njegovim rečima, Srbija će uskoro potpisati ugovor sa Rusijom o kupovini milion doza vakcine protiv korona virusa Sputnik Lajt.

"Trenutno je u toku procedura registracije vakcine Sputnik Lajt u Republici Srbiji. Očekujemo da će u najkraćem mogućem roku Srbija i Rusija potpisati ugovor o nabavci prvih milion doza vakcine Sputnik Lajt", rekao je Popović.

Istakao je da je ta pokazala odlične rezultate u Rusiji kao buster doza i dodao da je uveren da će ona pomoći i Srbiji da kontroliše pandemiju u budućnosti.

Popović je, takođe, rekao da bi Srbija želela da proizvodi Sputnik Lajt, kao i nazalnu vakcinu "Sputnjik V".

U GAK „Narodni front“ bilo 136 kovid porođaja, sa teškom slikom bilo 6,6 odsto trudnica

U Ginekološko-akušerskoj klinici (GAK) Narodni front bilo je 136 kovid porođaja, izjavio je danas profesor Željko Miković na skupu „Humana reprodukcija u vrtlogu pandemije kovid-19“ u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti (SANU) u Beogradu.

Kako je rekao, 18 odsto trudnica koje su se porodile dok su bile zaražene korona virusom, bilo je starije od 35 godina, 22 odsto je imalo indeks telesne mase viši od 35 (izuzetno gojazne osobe), 32,4 odsto je imalo komorbiditete, a 51,5 odsto su bile prvorođanke.

Od tog broja 35,3 odsto trudnica su bile bez simptoma korona virusa, 55,9 odsto su bile za blažim simptomima, 2,2 odsto su bile sa umerenim simptomima, a sa teškom slikom je bilo 6,6 odsto.

Miković je dodao da kada je reč o novorođenčadima sedam odsto beba koje su rodile majke zaražene koronom bilo je sa malom telesnom masom, devet procenata dece je prerano rođeno, jedno dete bilo je mrtvorodeno, šestoro dece je poslato na intenzivnu negu i dvoje na poluintenzivnu negu, ali nijedno nije bilo pozitivno na PCR testiranju.

On je rekao da je jedno od pitanja koje se često postavlja, da li trudnoća pojačava osetljivost na kovid i da nije moguće sa sigurnošću dati odgovor, da je među inficiranim ženama bilo devet odsto trudnica, a da je u opštoj populaciji zaraženih bilo pet odsto trudnica.

Miković je istakao da je to možda posledica toga što je obuhvat testiranja trudnica veći nego opšteg stanovništva i da se kod njih češće otkrivaju i asimptomatski oblici zaraze.

„Mi moramo iz ove epidemije da izađemo pametniji i za neke rizike u budućnosti“, proučio je Miković.